

A katolikus egyház kapcsolata az evolúcióval – a hitehagyásra jellemző kompromisszum

Cserháti Mátvás

Bevezetés

Ha egy átlagos katolikus embertől megkérdezed, mit gondolnak a teremtés kontra evolúció vitáról, ami az Egyesült Államokban illetve Európában folyik, igen valószínű, hogy úgy fognak válaszolni, hogy semmi problémájuk nincsen azzal, hogy összeegyeztessék az evolúciót a katolikus hitükkel. Egy gyakori válasz az, hogy mivel a pápa, mint a nemrég elhunyt II. János Pál pápa is elfogadta, akkor ők, mint katolikusok szintén elfogadhatják. Időnként lehet, hogy lejárato kijelentést tesznek a hat napos teremtéstanról. A katolikusoknak igen magas aránya mélyen benne van a teista evolucionista gondolkodásban, és látni fogjuk, hogy ez attól van, hogy szomorú módon elvetik a Bibliát, illetve azért, mert a római katolikus egyház elveti a Sola Scriptura elvet.

Sok ember úgy tekint a teremtés kontra evolúció vitára mint a tudomány és a vallás közti összeütközésről, ahol úgy gondolják, hogy a tudományt az evolúció képviseli, illetve ahol a vallás a bibliai teremtéstanal egyenlő. Mivel egy nagyon modernizált korban élünk, amit a tudomány haladása fémjelzi több területen, sok katolikus, sőt evangéliumi keresztyén is egyszerűen fél attól, hogy szembeálljon olyasvalaminek, amit általában tudományos ismeretnek fogadnak el. Sokuk azt gondolják, hogy a tudomány már sokszorta bebizonyította az evolúció álláspontját, hogy nem is érdemes megkérdőjelezni a tudósok nagy többségének evolúciós álláspontját. Így tehát olyan utat választanak, amely kompromisszumot próbál kötni a teremtés bibliai beszámolója és az evolúciós elmélet között. Ez a lépés igen-igen arminiánus jellegű, és arra törekszik, hogy jól nézzenek ki a kívülállók számára (főleg ateistáknak), és hogy a keresztyénséget kompatibilisnek, illetve “kevésbé” maradinak tüntessék fel. Sajnos ez egy olyan hiba amit I. Gergely pápa ökumenikus szellemében követtek el, aki kompromisszumot kötött a keresztyénség és a pogányság között, azért hogy a korabeli pogányokat behozza a római katolikus egyházba, de ami azzal végződött, hogy az egyház maga elpogányosodott.¹ Ennek a kompromisszumnak az egyenes következménye, hogy ma sok ember elutasítja a Bibliát, és így elveszítik hitüket.

Miről szól a tudomány?

Ahhoz, hogy mélyebben megértsük ezt a vitát, meg kell érteni, hogy miről szól a tudomány, illetve miről nem. Először, meg kell érteni, hogy két alapvető tudományos kutatás létezik. Az egyik oldalról lehet beszélni az objektív, vagyis empirikus tudományról, ami direkt megfigyeli a természetben zajló folyamatokat. A másik oldalról lehet beszélni a tudományos elméletekről vagy paradigmákról, amelyek, mivel emberi lények vagyunk, erősen a világnézetünk befolyása alatt van. Így ezek jóval szubjektív jellegűek, mint például maga az evolúcióelmélet, vagy más ilyen elméletek, amelyek a természetben zajló meg nem figyelt folyamatokról szólnak a régmúltban.

Az objektív tudomány és az eredet kérdése

¹ Eszerint az ősi kompromisszum szerint a pogányokkal “félúton” kell találkozni, hogy ezzel behozzák őket a római katolikus egyházba. Lásd Alexander Hislop. “The Two Babylons”. Chick Publications. Ontario.

Az objektív tudomány szerint egy tudományos kutató megfigyeléseket tesz a jelenben zajló folyamatokról, és utána hipotézist állít fel velük kapcsolatban, amelyet majd le tud tesztelni. Ezek után a kutató ellenőrizhető kísérleteket állít fel és hajt végre, amely alapján ezt a hipotézist vagy elfogadja, vagy elveti. Itt a kulcs az ismételhetőség, illetve megfigyelhetőség. A formalizált tudományos hipotézisek tesztelésén keresztül lehet a tudományos törvényeket megismerni, és így a természetről szóló ismereteinket gyarapítani. A természeti törvények ismeretén keresztül, mint például az aerodinamika törvényeinek ismeretén keresztül lehet különféle technikai előrehaladásra szert tenni. A repülőgép ipar például hasznot húz az aerodinamika által ismert fizikai törvényekből.

Amikor az evolúcióról beszélünk, fontos észben tartanunk, hogy az evolúcióelmélet azt állítja, hogy minden élőlény egyetlen ősi sejtből származott le, amely a kémiai őslévesnek a terméke, és amely évmilliárdokkal ezelőtt jött létre. Így tehát az evolúció egész folyamata, amit törzsfajlódásnak hívunk, egészen az első primitív egysejtű élőlénytől egészen az emberig számtalan intermedieren keresztül közvetlenül nem figyelhető meg. Amíg igaz, hogy több ezer esetben írtak le olyan esetet amikor új fajok keletkezését figyelték meg (amelyek azonban egyszeri speciációs események, amelyek az evolúciós tortának csupán egy kis szelete), ez egyrészt nem bizonyítja az evolúció egész folyamatát, másrészt új fajok keletkezése nem mond ellent a bibliai teremtésnek. Mózes első könyvében ezt olvashatjuk: *“Azután ezt mondta Isten: Hozzon létre a föld különféle fajta élőlényeket: különféle fajta barmokat, csúszómászókat és egyéb földi állatokat. És úgy történt.”*² Itt azt láthatjuk, hogy a Biblia különböző élőlény “fajták”-ról beszél, amelyek a maguk fajtái után képesek szaporodni – bizonyos határokon belül. Ez azt jelenti, hogy azok a speciációs folyamatok, amelyeket a természetben megfigyelünk, a Biblia állításaival egyeznek. Ezzel szemben azonban a Biblia nem beszél genetikai folytonosságról, ami minden fajt összekötné, ahogyan azt az evolúcióelmélet állítja: *“De Isten olyan testet ad annak, amelyet elhatározott, mégpedig minden egyes magnak a neki megfelelő testet. Nem minden test egyforma, hanem más az embereké, más az állatoké, más a madaraké, és más a halaké.”*³

A tudományos paradigmák természete

Végül fontos azt is megemlíteni, hogy a tudományos kutatások nagy részét uralkodó tudományos paradigmák keretein belül művelik, hiszen nincsen az a tudós, aki a saját tudományterületének minden alapvető elvét újra fel fogja fedezni. A tudományos kutatás nagy részét, mint például a biológiában, bizonyos koncepciók alapján művelik, amint azokat korábbi kutatók felfedezték, vagy meghatározták.

Ez alapján láthatjuk, hogy nem is létezik igazi összeütközés a tudomány és a hit között, mivel a (megfigyelhető) tudomány a természeti jelenségekről szól, valamint arról, hogy a természetről szóló adatokat gyártunk. Az összeütközés csak ott létezik, hogy a tudományos vizsgáldások által termelt adatokat hogyan **értelmezik**. Ezen a ponton jön be adott tudós világnézete ami alapján bizonyos adatokat figyelembe vesz, másokat pedig figyelmen kívül hagy. A molekuláris biológia területén ismeretes egy bizonyos amőba faj, az *Amoeba dubia*, amelynek genom mérete 670 milliárd bázis, amely durván 220-szor akkora mint az ember genomja (ami kb. 3 milliárd bázis).⁴ Az ember azt gondolná, hogy az evolúció alapján az amőba genomja lassan felfújódott volna azalatt a több milliárd év alatt, ami eltelt az amőba és az ember

² 1Móz. 1,24

³ 1Kor. 15,38-39

⁴ http://www.genomenetwork.org/articles/02_01/Sizing_genomes.shtml

evolúciója alatt, de az igazság az, hogy ez pont fordítva van! Számos élőlény genomméretét eddig már meghatározták, és azt találták, hogy a sok különböző élőlény csoportnak nagyon eltérő a genommérete. A hüllők genommérete például jóval nagyobb mint az emlősöké. Ez váratlan lépés az evolúció számára (hiszen az emlősök elvileg a hüllőktől származnak), hiszen a lassú genom gyarapodást jelezte volna előre. Ez azonban nem vezetett az evolúcióelmélet elvetéséhez, hanem az elméletnek ezen nehéz pontját átnevezték ún. "C-paradoxon"-ra⁵, telis-tele mindenféle másodlagos magyarázattal, és ami még kielégítő válaszra vár, ami összhangban van az evolúció "hagyományával".

A jezsuiták és az evolúció

A teremtés-evolúció vita egyik különleges oldala az, ahogyan a római katolikus egyháznak a jezsuita ága kezeli ezt a kérdést, mivel egy igen markáns teista evolucionista álláspontot vesz fel. A kétszer száműzött antropológus jezsuita atya, Teilhard de Chardin nemcsak sok jezsuita gondolkodót befolyásolt, hanem liberális protestánst is, aki széles körben bemutatta a teremtésről, evolúcióról, illetve a tudományról és hitről szóló nézeteit, hogy azok nem katolikusok számára is elfogadhatók. Chardin teológiája velejéig Biblia ellenes, és még az enyhén konzervatív katolikusok is elvetik. Chardin nézetei az evolúciót teljes mértékben elfogadják, és azt állítja, hogy minden élet, még Maga Isten is az evolúciós fejlődés különböző lépcsőfokozatainál vannak. Jézus Krisztus keresztdozatát teljes mértékben elveti, mivel azt állítja, hogy az ember erkölcsileg fejlődik, ahelyett, hogy erkölcsileg romolna, az ember bűnesete folytán. Lassan, az idők végén, amit omega pontnak nevez, Maga Isten is meg fog jelenni, teljesen kialakulva. Teilhard de Chardin teológiája szármalmas kudarc, mivel egyáltalán nem éri el a katolikus teológia és az evolucionista tudomány közti kompromisszumot, hanem egy panteista világnézetben egyezik ki, ahol Maga Isten is része csupán a fejlődő világmindenségnek. Mindezt elhiszi, annak ellenére, hogy a római katolikus katekizmus azt állítja, hogy Ádám és Éva, az első szüleink tényleg éltek:

“Az Egyház a bibliai nyelv szimbolikáját az Újszövetség és a Hagyomány fényében hitelesen értelmezve tanítja, hogy Isten összüleinket, Ádámot és Évát a szentség és igazság eredeti állapotában teremtette. Az eredeti szentség e kegyelme részesedés volt az isteni életben.”⁶

Sőt, magát az ősevangéliumot is vallja a római egyház a saját katekizmus lapjain. Ha visszaemlékezünk, az ősevangélium egy olyan ígélet, amelyet Isten Ádámnak és Évának adott amikor még az Édenkertben voltak, miután a jó és rossz tudásának a fájáról ettek, amelyben ígéletet tesz arra, hogy Éva magja fel fogja emelni a sarkát hogy ezzel letapossa a kígyót, aki első bűneinket fellázította Isten ellen, és ezzel bűnbe vitte az emberiséget.

“A keresztény hagyomány e szentírásí részletben az "új Ádámról" szóló jövendölést látja, aki a "kereszthalálíg tartó engedelmességével" (Fil 2,8) túlradó módon teszi jóvá Ádám engedetlenségét. Egyébként számos egyházatya és egyháztanító a "protoevangéliumban" megjövendölt Asszonyban Krisztus anyját, Máriát mint "új Évát" látja. Ő volt az, aki elsőként és egyedülálló módon részesült Krisztus bűn fölötti győzelméből: az áteredő bűn minden szennyétől mentesnek őriztetett meg, és egész földi életében Isten különleges

⁵ Egy faj C-értéke egyetlen sejt sejtmagjában található teljes genetikai anyagának a súlya pikogramokban. Ezt egy megközelítésnek tartják arra nézve, hogy mennyi genetikai anyaga van egy adott fajnak.

⁶ A római katolikus egyház katekizmus, #375, Első rész, második szakasz, első fejezet, I. cikkely.

kegyelméből semmiféle bünt nem követett el.”⁷

“A bünbeesés története (Ter 3) képes beszédet használ, de *egy őseseményt ír le, mely az ember történelmének kezdetén játszódott le*. A kinyilatkoztatás megadja nekünk a hitbeli bizonyosságot, hogy az emberiség egész történelmére rányomja bélyegét az áteredő bün, melyet **összűleink szabad akarattal követtek el**.”⁸

“*Ne gondolja tehát az ilyen, hogy bármit is kaphat az Úrtól, a kétlelkű és minden útján állhatatlan ember.*”⁹

Róma támadásai a konzervatív protestáns teremtéskutatás ellen

Ennél a pontnál a történet egyre szövevényesebb lesz. Mint ahogy az előbb láttuk, a római katolikus egyház a bibliai teremtéstörténetnek minden szó szerinti értelmezésétől elvágta magát, és széles körben egy kompromisszumos teista evolucionista nézetet tett a magáévá, hogy ezzel megtérőket nyerjen magának, ahelyett, hogy a Biblia szavára hallgasson: “*és ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek: mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.*”¹⁰

Ennek ellenére szükséges megvizsgálni, hogy a római katolikus egyház hogyan kezeli a fiatal föld teremtéshit, illetve az intelligens tervezés jelenségét. Az egyház álláspontja rendkívül érthetetlen, hiszen úgy tűnik, hogy az egyház sosem adna fel egy olyan esélyt arra, hogy bizonyítást nyerjen Isten létezése, illetve a világ teremtésére. Azt olvassuk a Charta Oecumenicában, hogy a római katolikus egyház párbeszédet folytat nemcsak olyan vallásokkal amelyek nagyon messze állnak a saját Szentháromságban hívő vallásától, mint például a buddhizmus, hanem magával az ateizmussal, illetve az ateistákkal.¹¹ Így tehát nemcsak érthetetlen, hanem nagyon is elszomorító, hogy Róma nemcsak a fiatal földben hívő teremtéshívőket illetve az intelligens tervezés követőit támadja meg, noha az intelligens tervezés mozgalom egyik legközpontibb alakja, a biológia professzora, Michael Behe maga katolikus. Ezen támadások hangvétele nagyon arrogáns, agresszív, szeretetlen, és ökumené ellenes.

Például közhírré tették, hogy amikor II. János Pál papa 1996-ban nyilatkozatot tett közzé a pápai tudományos akadémiának, hogy “**háborút hirdet azok ellen a főleg az Egyesült Államokban terjedő protestáns szekták ellen...** akiket azzal vádol, hogy szembeállítja az egyházat a haladással”¹² Kókay József és Magyar Imre magyar geológusok (az egyik katolikus, a másik lutheránus) maguk nagyon szeretetlen dolgokat állítanak a fiatal föld teremtéshívők és a teremtés geológia ellen a “Elmosta-e az evolúciót az özönvíz?” című könyvükben¹³ 2005 május 4.-én Guy Consolmagno, a Vatikán jezsuita csillagásza azt állította, hogy a világ hat napos teremtésében való hit pogány babona, ami arra a korszakra utal vissza, amikor az emberek még természeti istenekben hittek, és hogy a vallást meg kell védeni a teremtéstantól.¹⁴ Consolmagno,

⁷ A római katolikus egyház katekizmusa, #411, Első rész, második szakasz, első fejezet, I. cikkely

⁸ A római katolikus egyház katekizmusa, #390, Első rész, második szakasz, első fejezet, I. cikkely.

⁹ Jakab 1,7-8

¹⁰ Róm. 12,2

¹¹ Charta Oecumenica, Guidelines for the growing cooperation among the churches in Europe. 2001.

¹² “Teológusok ‘Kerekasztal-Beszélgetése’ a Teremtés És Evolúció Kérdésről”, *Jó hír*. 1997/23.

¹³ Kókay József – Magyar Imre: Elmosta-e az evolúciót az özönvíz? A neokreacionista csapda. Christianus – O.M.C., Budapest – Bécs, 1995.

¹⁴ Ian Johnston. “Creationism dismissed as ‘a kind of paganism’ by Vatican’s astronomer”, *The Scotsman*. 5 May, 2005.

hűen a jezsuita hitéhez azt állította a pápai tévedhetetlenségről, hogy "...a hit kérdéseiben egyszerűen valakinek hinniük kell, aki a legvégső tekintély". Szomorúan Consolmagna nézetei alapján a legvégső tekintély nem az Úr Jézus Krisztus és a tévedhetetlen szava, hanem a pápa. *"Szó sincs róla! Sőt azt kell mondanunk: igaz az Isten, az emberek pedig valamennyien hazugok, amint meg van írva: "Igaznak kell bizonyulnod beszédeidben, és győznöd kell, amikor perelnek veled".*"¹⁵

A kérdés egyszerűen kéreti magát: Miért van az, hogy a római katolikus egyház közeledik a protestánsok többségéhez az ökumenikus mozgalom által, miközben erősen elítéli a konzervatív protestáns teremtéshívőket és az intelligens tervezés híveit, noha ugyanazokhoz a felekezetekhez tartoznak? Igen, a római róka a szelíd bárány ökumenikus arcát mutatja a protestánsok többségéhez, de ugyanakkor a ragadozó tigris fogait vicsorítja a konzervatív protestáns keresztyéneknek, akik nem hajlandóak kompromisszumot kötni a teremtés kérdésében, sem a Bibliában.

A római katolikus egyháznak a konzervatív protestánsok által képviselt teremtéstan ellenes törekvéseit meg lehet érteni akkor, ha meglátjuk, hogy a missziós jezsuitizmus egyik alapvető törekvése a protestantizmus felszámolása. A jezsuiták titkos esküje¹⁶ ezt jól bizonyítja; Loyola-I Ignác azt ajánlotta fel személyesen III. Pál pápának, hogy a protestantizmust visszatéríti a római egyházba.¹⁷ Így tehát azt láthatjuk, hogy itt II. János Pál pápa harcot hirdet és háborúzik azon konzervatív keresztyének ellen, akik nem hajlandóak alávetniük magukat Rómának, illetve a pápai tekintélynek. A kérdés maradt: miért olyan fontos a teremtés-evolúció vita, és mit tud nyerni a katolicizmus, ha legyőzi a hat napos teremtést?

A bűn természetének, illetve a kegyelem általi üdvösség kérdésének újraértelmezése

A római katolikus vallás egyik leglényegesebb tanítása szerint az ember jó, és a szabad akarata révén keresni tudja Istent, hogy ezáltal a jó cselekedetei által Isten kegyelmét ki tudja érdemelni. A római katolicizmusnak ezen hite annyira alapvető, hogy a Szentírás világos tanúságtételét is elveti; miszerint az ember teljesen bűnbe esett és megbukott a természete, valamint hogy teljes mértékben nélkülözi Isten kegyelmét; hogy az ember elveszett, és *magatehetetlen*, és semmit nem tud megtenni a saját üdvösségéért.

Így tehát nem meglepő, hogy például a Magyar jezsuita Somfai Béla azt állította egy interjúban, hogy át kell értelmezni azt amit a Biblia mond az Isten és az ember közti kapcsolatáról, a teremtésről, illetve az eredendő bűnről.¹⁸

Róma téved az ember természetét illetően

Itt lép be a képbe az evolúció. Itt lehet megérteni azt, hogy milyen kapcsolat létezik az evolúció és a katolicizmus között. Róma helyesen azt tartja, hogy az ember az eredeti állapotában a bűneset előtt szentségben és Isten képmására lett megteremtve. Róma azonban azt tanítja, hogy "Isten képmására teremtve" csupán további hozzáadása volt az emberre (donum supperaditum) ahhoz képest, hogy milyen volt valójában eredetileg. Így tehát a természeti ember

¹⁵ Róm. 3,4

¹⁶ The Jesuit Extreme Oath of Induction. The Journals of the 62nd Congress, 3rd Session, of the United States Congressional Record (House Calendar No. 397, Report No. 1523, 15 February, 1913, pp. 3215-3216)

¹⁷ Edmond Paris. "The Secret History of the Jesuits". Chick Publications. Ontario. 1975.

¹⁸ Chikán Ágnes. Levelek a tudás fájáról. Agroinform kiadó. Budapest. 2005.

(homo naturalis) a természetfölötti emberré “fejlődik”, (homo idealis seu supernaturalis) azon keresztül az ajándékon keresztül, hogy lassan Isten képmását felveszi, és így képes lesz Istent keresni az akaratával. Emiatt hajlandó Róma arra, hogy egy evolucionista álláspontot fogadjon el, mivel őszerinte az ember erkölcsileg fejlődik, és így a teremtés koronája, vagy más szavakkal, az evolúció csúcspontja. A Biblia azonban nem említi meg egy ilyen semleges köztes állapotot, mielőtt az ember Isten képmására lett volna teremtve. Az ember személyes lénye Isten képmásában teremtve az ember teremtettségének lényege. A Biblia azt mondja: *“Megteremtette Isten az embert a maga képmására, Isten képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket.”*^{19 20}

Mivel Róma tévesen értelmezi az ember teremtettségét, így a bűnt és az emberi bűnösségét is helytelenül szemléli. Róma úgy gondolja, hogy a bűneset révén a “természetfölötti ember” visszaesett az eredeti természeti ember állapotába, ám a bűn által “megsebezve”.

Az áteredő bűnről szóló tanítás a krisztusi megváltásról szóló tanítással együtt világos képet ad az emberről és cselekedeteiről a világban. Az ősszülők bűne által az Ördög bizonyos uralmat nyert az ember fölött, **de az ember szabad maradt**. Az áteredő bűn "rabszolgasághoz vezet az Ördögnek, vagyis annak hatalma alatt, aki a halál birodalmát birtokolta". Annak figyelmen kívül hagyása, hogy az **emberi természet sebzett** és rosszra hajló, súlyos tévedésekre vezet a nevelés, a politika, a társadalmi cselekvés és az erkölcsiség területén.²¹

Róma szerint azonban az ember mégis képes keresni Istent a szabad akaratán keresztül, hogy ezzel jó cselekedeteket vigyen véghez hogy ezzel kiérdemelje az üdvösséget. Így láthatjuk, hogy az evolúció gondolata hogyan kapcsolódik össze az ember természetéről, illetve az üdvösségről szóló katolikus nézettel, és hogy miért használja fel a római katolikus egyház a Sola Gratia és a Sola Fide bibliai tanítása elleni örök küzdelmében.

Az ember teljes romlottsága a Biblia alapján

Ezzel szemben a Biblia kijózanító és megrázó képet tár elénk az ember teljes romlottságáról, amiért szükségünk volt arra, hogy Krisztus meghaljon a mi bűneinkért a kereszten, és hogy újjászüljön minket és új életet adjon nekünk. Róma nagymértékben alábecsüli a bűn hatását az ember életében, ami megfertőzi életének minden részét, mint ahogyan egy baktériumfaj teljesen elszaporodik valakinek a testében, és teljesen megbetegíti.

Mózes első könyvében Isten súlyosan arra figyelmezteti Ádámot, hogy nem szabad neki ennie a jó és rossz tudásának fájáról, különben biztosan meg fog halni, nemcsak lelki, hanem fizikai halált is: *“Ezt parancsolta az ÚR Isten az embernek: A kert minden fájáról szabadon ehetsz, ¹⁷ de a jó és a rossz tudásának fájáról nem ehetsz, mert ha eszel róla, meg kell halnod.”*²²

Ezt csak az hangsúlyozza, ahogyan Pál apostol bemutatja Krisztus áldozatát, mint a bűnért való engesztelő áldozatot a római levél 5. fejezetében: *“Ahogy tehát egy ember által jött a bűn a világba, és a bűn által a halál, úgy minden emberre átközött a halál azáltal, hogy mindenki vétkezett.”*²³

Ez az ok ami miatt a Biblia és az evolúció gondolata egymással összeegyeztethetetlen, amit Róma nagymértékben alábecsül. Az evolúció szerint az ember pusztán sok-sok köztes élőlényforma láncolatának a végterméke, amelyek egymást haláluk után váltják. Minden faj az őt

¹⁹ 1Móz. 1,27

²⁰ Sebestyén, Jenő: Református Dogmatika. Budapest: Ref. Teol. Akadémia, 1940.

²¹ A római katolikus egyház katekizmusa, #407, Első rész, második szakasz, első fejezet, I. cikkely.

²² 1Móz. 2,16-17

²³ Róm. 5,12

megelőző gyengébbik faj elpusztulásával tud csak előrejutni, aminek a végén megjelenik az ember a fejlődés csúcspontjaként. Ez azt jelenti, hogy Istennek rengeteg élőlényt kellett hogy kiirtson ahhoz, hogy az emberig eljusson; ez pedig nem egy szerető Istennek a képe. Ezzel szemben pedig azt láttuk, hogy a bűn és a halál az ember engedetlenségének egyenes következménye a Teremtő Istenével szemben.

“Mert mindenki saját kívánságától vonzva és csalogatva esik kísértésbe. ¹⁵Azután a kívánság megfogánva bűnt szül, a bűn pedig kiteljesedve halált nemz.”²⁴ A kérdés egyszerűen kéreti magát: ha az ember tényleg lelkileg halott, mint ahogyan Jakab írja, akkor hogyan is lenne képes magát lelkileg újjászülni?

Az emberiség egyszerűen annyira bűnös lett a teremtés után, hogy Isten annyira dühös lett az emberre, hogy majdnem el is pusztította Noé idejében az özönvízzel: *“Amikor az ÚR megérezte a kedves illatot, ezt mondta magában az ÚR: Nem átkozom meg többé a földet az ember miatt, bár gonosz az ember szívének szándéka ifjúságától fogva, és nem irtok ki többé minden élő, ahogyan most cselekedtem.”²⁵* Továbbá mivel Ádám a kígyó hazugságaira és cseleire hallgatott, így teljesen elvágta magát Istentől, és az egész emberiséget és a teremtett világot a bűnbe és a sötétségbe süllyesztette. Amikor arról van szó, hogy pártra állunk, nincsen középso álláspont. Jézus ezt nagyon világossá teszi, amikor azt mondja a zsidóknak, hogy ők a bűn szolgálói és az ördög gyermekei: *“Jézus így válaszolt nekik: “Bizony, bizony, mondom néktek, hogy aki bűnt cselekszik, a bűn szolgálója.”²⁶ “Ti atyátoktól, az ördögtől származtok, és atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Embergyilkos volt kezdettől fogva, és nem állt meg az igazságban, mert nincs benne igazság. Amikor a hazugságot szólja, a magából szól, mert hazug, és a hazugság atyja.”²⁷* Ezen okból kellett Jézusnak, az Isten Fiának testté lennie, hogy megmentse az embert a bűnből és annak következményeitől: *“Istenünk könyörülő irgalmáért, amellyel meglátogat minket a felkelő fény a magasságból; hogy világítsa azoknak, akik sötétségben s a halál árnyékában lakoznak, hogy ráigazítsa lábunkat a békesség útjára.”²⁸*

Az Evangélium örömhíre: lelki újjászületés általvezet minket a halál birodalmából Krisztus Megváltónkkal való örök közösségbe

Azonban a Jézus Krisztusról szóló Evangélium azt az örömhírt mondja el nekünk, hogy az Isten Fia testté lett értünk, hogy a bűneinket elhordozza a kereszten az üdvösségünkért: *“Isten azonban abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk. Ha tehát már most megigazított minket az ő vére által, még inkább meg fog menteni minket a haragtól.”²⁹* A Biblia azt mondja nekünk, hogy ha hiszünk Jézus Krisztusban, akkor lelkileg újjászületünk, és új teremtéssé leszünk, és közösségben leszünk az Atyával. Ilyenfajta lelki újjászületés értelmetlen lenne, ha az ember pusztán a bűn által meg lenne sebezve, mint ahogyan Róma mondja. *“Mert a Krisztus szeretete szorongat minket, mivel azt tartjuk, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor mindenki meghalt; és azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, többé ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt. Úgyhogy mi mostantól fogva senkit nem ismerünk test szerint: ha ismertük is Krisztust test szerint, most már őt sem így ismerjük. Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi*

²⁴ Jakab 1,14-15

²⁵ 1Móz. 8,21

²⁶ Jn. 8,34

²⁷ Jn. 8,44

²⁸ Lk. 1,78-79

²⁹ Róm. 5,8-9

elmúlt, és íme: új jött létre.”³⁰

Arra kérjük a katolikusokat, illetve az evangéliumi keresztyéneket, hogy gondolják meg, milyen következményei vannak a teremtés-evolúció vita az ő hitükre és az Evangéliumra nézve, és hogy tartózkodjunk attól, hogy ilyen kompromisszumot kössünk a hitünkre nézve, aminek olyan súlyos következményei lennének.

Cserhádi Mátyás